

Projekts "Mainies tagad! Domāšanas veida maiņa no vienreizējas izmantošanas uz aprites vai daudzkārtējas izmantošanas pārtikas piegādes sistēmām Baltijas jūras reģiona pilsētās." - "Change (K)now!"

Ieviešanas instrukcija atkārtoti lietojamu trauku depoziā sistēmas ieviešanai

Šī instrukcija izskaidro galvenos ieviešanas soļus pasākuma organizatoriem trauku depoziā sistēmas ieviešanā.

Pirms pasākuma vai tirdzniecības

Partneru un sistēmas izvēle

- ☐ Noteikt plānoto pasākuma apjomu un atbilstošāko sistēmas modeli.
- ☐ Izvēlēties atkalizmantošanas sistēmas operatoru laikus – vismaz mēnesi pirms pasākuma (pašvaldības gadījumā – depoziā sistēmas operatoru un vismaz 6 mēnešus pirms pasākuma iepirkuma procedūras veikšanai). Jāsaskaņo pieejamie trauku apjomi, mazgāšanas iespējas, loģistikas nosacījumi un sadarbības noteikumi ar ēdinātājiem. Jāsaskaņo izmaksas ēdinātājiem un organizatoram. Ja tiek plānoti operatora organizēti centralizēti trauku savākšanas punkti, jāaskaņo to atrašanās vietu plānojums.
- ☐ Saņemt apliecinājumu no atkalizmantošanas sistēmas operatora par atbilstību saistošajām prasībām attiecībā uz traukiem un mazgāšanas iespējām.
- ☐ Noslēgt līgumu ar operatoru, kurā skaidri atrunāts trauku aprites plāns, informēšanas sistēma un ziņošana par trauku atgriešanas līmeni.
- ☐ Nodrošināt, ka visiem ēdinātājiem vienādi noteikumi - organizatora līgumos ar ēdinātājiem noteikt, ka depoziā trauku lietošana ir obligāta un sankcijas par nepildīšanu pasākuma laikā ir nekavējoša tirdzniecības pārtraukšana. Pasākuma laikā

nodrošināt uzraudzību, lai visi ēdinātāji noteikumus ievēro un nepieciešamības gadījumā pašvaldības policija sankcijas īsteno.

Trauku aprites plāns

- ☐ Aprēķināt nepieciešamo trauku skaitu saskaņā ar atkalizmantošanas sistēmas operatora norādēm.
- ☐ Noteikt nodošanas punktu skaitu un atrašanās vietu, saskaņojot ar atkalizmantošanas sistēmas operatoru. Ieteicams pie ēdinātājiem un pie katras izejas un ēdināšanas zonas centrā vai atkarībā no teritorijas un pasākuma specifikas, pasākuma apjoma un rakstura un pieejamā budžeta. Nodrošanas punkti jāieezīmē pasākuma kartē.
- ☐ Paredzēt pēc iespējas elastīgas norēķinu iespējas: ieteicams kombinēt vismaz divas metodes – skaidra nauda un bankas karte. Ja pieejama, arī aplikācija mobilajiem telefoniem, piemēram Dpays, kas atvieglo norēķinus un samazina risku ar sīknaudas trūkumu. Jānodrošina pietiekami sīknaudas krājumi.

Komunikācijas sagatavošana

- ☐ Pasākuma mājaslapā, biļetēs un sociālajos tīklos ievietot īsu skaidrojumu: "Šajā pasākumā darbojas depozīta trauku sistēma – nodod trauku un saņem 2 EUR atpakaļ." Jo vienkāršāk un konkrētāk – jo labāk.
- ☐ Sagatavot vizuālos materiālus – plakātus un stendu norādes ar skaidru piktogrammu un tekstu latviešu un angļu valodā. Savākšanas punktiem būtiska skaidra vizuālā pamanāmība no abām pusēm, lai redzams no attāluma.
- ☐ Nodrošināt vizuālo konsekvenci – vienādas krāsas, piktogrammas un teksti visos stendos visā pasākuma teritorijā.
- ☐ Ieteicama izvēle lielos un teritoriāli plašos pasākumos ir QR kodi uz norādēm vai traukiem ar saiti uz īsu sistēmas aprakstu – ērts risinājums apmeklētājiem, kas vēlas ātru atbildi uz sava tālruņa ekrāna.

Pasākuma laikā

- ☐ Nodrošināt, ka katrs ēdinātājs iekasē depozītu pie katra ēdiena vai dzēriena pasniegšanas atkārtoti lietojamā traukā – bez izņēmumiem. Ja kāds ēdinātājs dod ēdienu vai dzērienu bez depozīta iekasēšanas vai vienreiz lietojamā traukā, tas kropļo konkurenci un sabojā sistēmu, izņemot gadījumus, kad pircējs nāk ar savu glāzi. Nepieciešamības gadījumā saukt pašvaldības policiju, ja ēdinātājs neievēro līguma saistības.

- ☐ Sekot, lai personāls darbojas atbilstoši izvēlētajai sistēmai. Sekot, lai pirms pasākuma personāls būtu pietiekami apmācīts: kā iekasēt un atmaksāt depozītu, ko darīt ar bojātajiem traukiem, kā novirzīt apmeklētāju uz tuvāko nodošanas punktu? Klientu jautājumi par sistēmu parādās visbiežāk pirmajā stundā – personālam jābūt gatavam.

- ☐ Ja izveidotas ziedošanas kastes- papildu konteineri, kur apmeklētājs var atstāt trauku bez depozīta atmaksas, kastes jāuzrauga, lai tās regulāri tiek iztukšotas. Kastei jābūt tādai, lai kāds negodprātīgs apmeklētājs nevarētu izņemt glāzi. Ziedošanas kastes apsverama kā izvēle, saskaņojot ar atkalizmantošanas sistēmas operatoru, ja ir grūti sasniegt augstus atgriešanas rādītājus.

Pēc pasākuma

- ☐ Trauku savākšana: sekot, lai tiktu savākti visi atlikušie trauki visā pasākuma teritorijā un nogādāti mazgāšanai 72 stundu laikā vai saskaņā ar operatora norādēm.
- ☐ Zudumu uzskaitē: sekot, lai operators saskaita atdotos un neatdotos traukus, aprēķina atgriešanas procentu un ziņo pasākuma organizatoram. Ja zudumu līmenis ir augstāks par 20%, vērts analizēt iemeslus vai savākšanas punkti slikti izvietoti vai nepietiekama informēšanas sistēma, vai citi iemesli.
- ☐ Finanšu norēķini: sekot lai ēdinātāji un operatori izpilda savstarpējās līgumu saistības.
- ☐ Pēc pasākuma diskusijas ar ēdinātājiem, personālu un operatoru par to, kas sistēmā darbojās labi un kas nākamreiz jāuzlabo.